

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4176/2019
25.10.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Радосављевић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Пејовић адвокат из ..., ради исељења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2869/19 од 11.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2019. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 2869/19 од 11.04.2019. године у првом, другом и четвртном ставу изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужиоца.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 8651/16 од 15.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да се са свим лицима и стварима исели из стана број .. у улици ... број .. . Ставом другим изреке, одбијен је предлог за одређивање привремене мере којом је тражено да се туженом наложи да се са свим лицима и стварима исели из стана број .. у улици ... број .. . Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да на име трошкова парничног поступка исплати туженом износ од 39.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности, у року од осам дана од пријема пресуде под претњом извршења. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на износ трошкова поступка за период од 15.03.2018. године до дана наступања услова за извршење.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2869/19 од 11.04.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 8651/16 од 15.03.2018. године у првом ставу изреке тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да се са свим лицима и стварима исели из стана број .. у улици ... број .. у ... и да исти празан од лица и ствари преда тужиоцу. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 8651/16 од 15.03.2018. године у трећем ставу изреке и тужени обавезан да на име трошкова поступка исплати тужиоцу износ од 12.000,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба

тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 8651/16 од 15.03.2018. године у другом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

Тужилац - власник предметног стана стеченог откупом, поднетом тужбом тражи исељење свог сина - туженог и предају стана слободног од лица и ствари. Тужбени захтев тужилац заснива на тврдњи о поремећеним односима странака, првенствено на чињеници да је на његовој пензији одређено извршење ради наплате новчаног потраживања на име комуналних услуга које тужени, као корисник стана, није плаћао а затим и на чињеници о недоличном и агресивном понашању туженог (поднесак од 14.11.2016. године).

Првостепени суд је применом члана 16. став 3. Закона о становању одбио тужбени захтев са образложењем да је тужени био члан тужиочевог породичног домаћинства у време откупа стана и да је тако дао допринос у добијању стана и његовом откупу по повољнијим, нетржишним условима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев. По схватању тог суда, у овом спору није могао бити примењен Закон о становању јер је откупом стана престало станарско право и оно се трансформисало у право својине тужиоца. Због тога је другостепени суд, применом чланова 3, 4, 37. став 1. Закона основама својинскоправних односа, обавезао туженог да се из стана исели и преда га тужиоцу са образложењем да је својина најшире право на ствари које се, сходно члану 8. наведеног закона, може одузети или ограничити само у складу са Уставом и законом тако да су ирелевантне околности у вези са откупом стана по нетржишној цени и ранијем својству туженог као члана тужиочевог породичног домаћинства.

По схватању Врховног касационог суда, другостепени суд је у овом спору погрешно применио материјално право.

Тужилац је право својине на спорном стану стекао откупом, по посебном режиму и у складу са чланом 16. став 1. Закона о становању. Према 3. ставу тог члана, чланови породичног домаћинства имају право становања у стану који се откупи по одредбама тог закона. Тужени је био члан породичног домаћинства тужиоца у време када је стан откупљен и зато има право становања у смислу члана 16. став 3. Закона о становању. Због тога није правилно становиште другостепеног суда да се у овом случају не могу применити одредбе Закона о

становању јер је управо наведеном одредбом у корист члана породичног домаћинства носиоца станарског права, односно закупца стана законом установљено право становања у откупљеном стану.

Право становања члана породичног домаћинства, прописано чланом 16. став 3. Закона о становању, није лична службеност предвиђена правним правилима грађанског права која се састоји у овлашћењу да се у сврху становања користи туђа стамбена зграда или стан као посебан део зграде. Ово зато што чланови породичног домаћинства после откупа стана немају искључиво право да исти користе, већ имају право да наставе да користе стан заједно са осталим корисницима и лицем које је стан откупило, што се по садржини битно разликује од права становања као личне службености. С`обзиром да Закон о становању није одредио правну природу и садржину права становања чланова породичног домаћинства у откупљеном стану, у међусобним односима власника стана стеченог откупом и чланова његовог породичног домаћинства се по аналогiji примењују одредбе тог закона које регулишу односе носиоца станарског права (закупца) на друштвеном стану и чланова његовог породичног домаћинства. То значи да ће се примењивати и члан 36. став 2. Закона о становању којим је прописано да купац стана може, из оправданих разлога, да откаже даље коришћење стана сваком члану породичног домаћинства, осим малолетном детету, брачном другу или лицу које је дужан да издржава по закону, с`тим што рок за иселење не може бити краћи од 30 дана.

Одредбе чланова 16-28 и чланова 34-38 Закона о становању остале су на снази и након ступања на снагу Закона о становању и одржавању зграда, на основу његових прелазних и завршних одредби.

Погрешно правно схватање другостепеног суда да се у овом случају не може применити Закон о становању има за последицу укидање другостепене пресуде у делу којим је одлучено о главној ствари и враћање предмета том суду на поновно одлучивање о тужиочевој жалби.

У поновном поступку другостепени суд ће, водећи рачуна по службеној дужности на правилну примену материјалног права (члан 386. став 3. ЗПП), одлучити о основаности тужиачеве жалбе са аспекта примене члана 36. став 2. Закона о становању и оценити да ли је првостепени суд, због непримењивања наведене одредбе, пропустио да утврди чињенице о постојању оправданих разлога за иселење туженог из спорног стана на којима је тужилац засновао свој тужбени захтев.

Укинуте су и одлуке о трошковима поступка јер зависе од коначног исхода спора.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић